

УДК 636.087.8:619:61

СКЛАД ТКАНИННОГО ПРЕПАРАТУ, ВИГОТОВЛЕНОГО З МАТКИ РІЗНИХ ВИДІВ ТВАРИН

Г. П. Гришук, к. вет. н., доцент, *А. С. Ревунець*, к. вет. н., доцент
revunets@ukr.net

Житомирський національний агроєкологічний університет, м. Житомир

Для інтенсифікації відтворення тварин в сучасній практиці акушерства та біотехнології розмноження застосовують найрізноманітніші методи та засоби, зокрема і тканинні препарати.

Мета нашої роботи — дослідити мінеральний та гормональний склад тканинного препарату, виготовленого з маток клінічно здорових тільних корів («Фетоплацентат») та жеребних кобил («Фетоплацентат К»), відібраних разом із вмістом.

Кількісний склад гормонів у тканинних препаратах визначали радіоімунологічним методом за допомогою гамма-лічильника «Гамма-500», вміст мікроелементів — методом атомно-абсорбційної спектроскопії.

Досліджувані тканинні препарати містять в своєму складі гормони: фолікулостимулюючий (ФСГ) і лютеїнізуючий (ЛГ) гормони, естрадіол та прогестерон. Нами встановлено, що в тканинному препараті, виготовленому з матки та її вмісту, взятих від клінічно здорових тільних корів (4,5–6 місяців), містяться як «гормони-пускачі», так і «гормони-виконавці». Зокрема, в одному літрі препарату міститься 0,59 МО фолікулостимулюючого і 0,26 МО лютеїнізуючого гормонів, 8,94 нмоль/л естрадіолу і 0,51 нмоль/л прогестерону, тоді як у «Фетоплацентаті К», виготовленому з матки і її вмісту, взятих від клінічно здорових жеребних кобил (4,5–6 місяців) — відповідно, 0,30 МО ФСГ і 0,31 МО ЛГ, 2,79 мкмоль/л естрадіолу і 31,23 нмоль/л прогестерону. Крім того, у вмісті матки жеребних кобил естрадіолу більше в 312 разів, прогестерону — в 62 рази, за концентрацією лютеїнізуючого гормону суттєвої різниці не виявлено, а фолікулостимулюючого гормону — вдвічі менше.

Нами також встановлено, що за вмістом Кобальту, Мангану, Плюмбуму та Магнію препарати істотно не відрізнялись. Водночас тканинний препарат «Фетоплацентат К», виготовлений з матки та її вмісту жеребних кобил, за вмістом Купруму перевищував тканинний препарат «Фетоплацентат», виготовлений з такого самого субстрату тільної корови, на 26 %, за вмістом Цинку — на 44,5 %, Феруму — майже у 3,5 рази, Кальцію — в 1,6 рази, Калію — в 10 разів, Фосфору — в 4 рази, а Кадмію, навпаки, містив майже у 5 разів менше.

Триразове введення підшкірно «Фетоплацентату К» у дозі 40 см³ коровам-первісткам, які протягом 60 діб після отелення не прийшли в охоту, спричинило прояв повноцінної стадії збудження статевого циклу після першого введення тканинного препарату у 7 % корів-первісток, після другого введення — у 63 %, після третього — у 21 %, після четвертого та п'ятого введення — у 9 % корів-первісток, а використання «Фетоплацентату» — відповідно, у 5 % після першого введення, 57 % — після другого, у 18 % — після третього, у 7 % — після четвертого та п'ятого введення; 13 % корів-первісток стимулювали додатково комплексним введенням «Фетоплацентату» і 2 см³ естрофану.

Таким чином, тканинні препарати, виготовлені з маток і їх вмісту, взятих від клінічно здорових жеребних кобил і тільних корів — це біологічно активні речовини, до складу яких входять мікро- і макроелементи та гормони.

«Фетоплацентат К» за вмістом більшості досліджуваних гормонів, мікро- і макроелементів переважає «Фетоплацентат», що підтверджується його дією на організм неплідних корів-первісток.